

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань економічного розвитку

21 березня 2022 року

Веде засідання голова Комітету НАТАЛУХА Д.А.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий день! Радий всіх бачити здоровими і цілими.

Давайте невелику перекличку, будь ласка. Значить, є Буймістер? Немає. Кисилевський є, бачу. Кицак є Богдан? Немає ще. Колтунович є з нами? Кубів, бачу, Степан Іванович є. Лічман є.

ЛІЧМАН Г.В. Я є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Магомедов. Немає поки що. Марчук є Ігор Петрович? В процесі. Мовчан. Немає. Наталуха є. Підласа. Підласа теж поки що немає. Приходько, бачу, є. Руцишин. Скорик є, бачу. Тарута є. І Шевченко, чи є у нас Шевченко?

ШЕВЧЕНКО Є.В. Да, я є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, скільки у нас виходить людей? У нас є сім...

СКОРИК М.Л. Сейчас будет Колтунович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава, Ярослав Іванович. Нам потрібна тоді ще одна людина.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний пане головуючий, Колтунович є для кворуму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Да, чути. Да, Олександр Сергійович, вітаємо вас!

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую Миколі Леонідовичу, що оперативно підключив мене.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вітаємо! Раді бачити.

Враховуючи, що у нас є кворум, я би тоді переходив, поки у всіх є зв'язок, до затвердження порядку денного, і далі уже будемо переходити до розгляду питань.

У нас на порядку денному три питання стоїть: 7174, 7176 і 1119. Вчора була нарада голів фракцій, не знайшли консенсус по 1119 і в зал її ставити не будуть поки що. Тому у нас фактично лишається два проекти закону на порядку денному, це 7174 і 7176.

Відповідно якщо не буде заперечень, я тоді поставлю на голосування порядок денний в такій редакції, тобто два питання.

КУБІВ С.І. Дмитро, я репліку хотів сказати про 1119.

ГОЛОВУЧИЙ. Да, Степан Іванович.

КУБІВ С.І. Дивіться, це законопроект, який вже великий час, з 2019 року. І коли ми говоримо про воєнний стан, щоб етичним навіть бути до народної депутатки, так. Я би підкреслив тим, що Кабінет Міністрів України на сьогодні наділений всіма повноваженнями, які фактично знімають багато питань в даному законопроекті. То його дійсно зараз удосконалювати між першим і другим читанням при наділенні повноважень Кабінету Міністрів України, мені здається, немає необхідності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозумів. Дякую. Дякую дуже, Степан Іванович.

Добре, колеги, якщо ще у когось є бажання висловитись по порядку денному, будь ласка, якщо ні, можна тоді переходити до безпосередньо голосування. Да, можемо голосувати.

Колеги, тоді ставлю на голосування пропозицію затвердити порядок денний у щойно озвученій редакції з двох пунктів: 7174 і 7176. Прошу голосувати.

Хто – за?

Буймістер. Немає.

Кисилевський.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. За.

Кицак є? Нема.

Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Колтунович – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кубів.

КУБІВ С.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лічман.

ЛІЧМАН Г.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бачу.

Магомедов є з нами? Поки що немає.

Марчук є? Немає.

Мовчан, бачу, є.

МОВЧАН О.В. Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наталуха – за.

Підласа приєдналась? Теж немає.

Приходько.

ПРИХОДЬКО Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руцишин.

РУЦИШИН Я.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скорик.

СКОРИК М.Л. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарута.

ТАРУТА С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шевченко. Не приєднався.

Значить, у нас 10 – за. Богдан, бачу, Васильович Кицак доєднався. Пане Богдане...

КИЦАК Б.В. Да, я з вами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тоді 11. 11 – за. Дякую, колеги. Рішення прийнято.

Перше в порядку денному, колеги, це 7176. Це насправді не якийсь новий проект закону, тому що ви раніше бачили його ... *(Не чути)* правок до проекту Закону до другого читання щодо приватизації об'єктів комунальної власності. Стосується цей проект закону членів наглядових рад. Ми з вами це проговорювали на комітеті. Фактично мова йде про те, що з моменту прийняття цього проекту закону відповідний орган може прийняти рішення про необхідність зібратися, і членам наглядової ради дається 48 годин для повернення на територію України. У випадку, якщо вони не повертаються, то відповідно може прийняти рішення в односторонньому порядку розірвати з ними відповідну угоду. Один в один виписано все те, що було тоді в правках. Просто враховуючи, що не було консенсусу між фракціями на прийняття того проекту закону в другому читанні, але з цим начебто всі погодились, було прийнято рішення винести його просто окремим законом для того, щоб прийняти.

Є необхідність обговорювати, колеги? Можемо голосувати тоді.

РУЩИШИН Я.І. Так, є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович, будь ласка.

РУЩИШИН Я.І. Це 7176, так?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, зараз обговорюємо.

РУЩИШИН Я.І. Ми говоримо з приводу 48 годин і з приводу того, що вони повинні приймати стратегічні рішення в залежності від ризиків, які виникають в країні в такий спосіб. Я хотів би все-таки зосередити увагу на тому, що ми трошки ліземо... По-перше, це постійна норма, так, чи вона все-таки є на період воєнного стану?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, вона постійна.

РУЩИШИН Я.І. Вона постійна норма. У мене запитання до, скажемо так, до знавців теорії права. Наскільки ми можемо лізти в законопроект діяльність з позиціями, які мають бути відображені фактично в статутах цих підприємств? Повноваження цих органів визначаються внутрішніми статутами, які, до речі, затверджує держава також, оскільки більшість має, і там, де мали бути прописані якраз повноваження цих осіб і таке інше. Більше того, дисципліна поведінки відповідних осіб, які є представниками в наглядових радах, скоріше відноситися до Кодексу законів про працю, якщо їм виплачується заробітна плата. І це вже трошки іншого поля регулювання. Тобто я вважаю, що... Більше того, тут можна підходити індивідуально до кожного працівника. Але насправді ми можемо зараз завдати удар по всій реформі корпоративного управління у нас в державі.

Я, звичайно, ще додам. Але я вважаю, що цей закон... Тобто ми фактично персональні проблеми з конкретним членом наглядової ради переносимо на корпоративну систему управління, хочемо вирішити її змінами в корпоративній системі управління. Я вважаю, це не той інструмент, яким варто це робити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ярослав Іванович.

Да, Сергій Олексійович, будь ласка.

ТАРУТА С.О. А що в нас була реформа корпоративного управління? Коли ми кажемо реформа, то вона призначена для підвищення ефективності роботи державних підприємств. Хоч по одному підприємству стало краще чи ні? Їх розграбували, їх знищили і заробляють, як в Нафтогазі, шалені гроші. І ми кажемо про реформу корпоративного управління. Ми законом обмежуємо, щоб в статутах теж були потім відповідні зміни. І тому це норма, яку давно уже суспільство вимагає. Тому що приїхали люди, які зовсім нічого не розуміють,

не знають, отримують гарні гроші і потім в зв'язці з керівниками інституцій, на яких вони працюють. І тому казати відносно десь краще, я думаю, що тут всі це знають і ми розуміємо, що давно це було треба зробити.

Дякую.

РУЩИШИН Я.І. Шановні колеги, в нас тут є а-ля Лещенко, не переносились на законотворчу діяльність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович, я думаю, що... не думаю, в моєму розумінні просто це стосується навіть не скільки Лещенка, тому що він як громадянин України, скільки громадян інших держав, які ще задовго до війни, тільки коли почалися ці перші розмови можливості нападу Росії і загрози збройної агресії, покинули територію України, якщо не ще раніше це також відбулося, і досі знаходячись, давайте відверто, в повній безпеці, продовжують отримувати як би відповідну заробітну плату і при цьому не несуть тих ризиків, які несуть ті підприємства фізично – державні, у яких вони є членами наглядової ради.

Цей законопроект стосується виключно державних підприємств, він не стосується приватних компаній, тобто там, де держава має частку 50 і більше відсотків. Відповідно я би сказав, якщо ти ідеш працювати у наглядову раду на державне підприємство, я розумію, що це все одно цивільно-правовий договір і це не є державною службою. Але сам факт того, що підприємство є державним, а значить виконує цілі і задачі, поставлені центральним органом виконавчої влади, урядом і іншими державними органами, фактично ти маєш діяти в інтересах цієї держави. Тому ми говоримо саме про те, що їхня позиція, вона не зовсім відповідає, скажемо так, духу і ситуації, у якій держава Україна опинилась. Тому було прийнято рішення напрацювати таку... Якщо ти погоджуєшся приїхати на територію України і продовжувати працювати... Мова не йде обов'язково приїжджати в Київ. Можна приїхати у Львів, можна приїхати в Чернівці, в Тернопіль, але знаходитись на території України для

того, щоб отримати дані, доступ до сенситивних даних, які не можна комунікувати по zoom чи по скайпу, чи ще яким чином для того, щоб розуміти оперативна там ситуація на тих чи інших підприємствах, особливо зараз, коли їх треба передислокувати кудись, перевезти документи, знайти якихось нових співробітників тощо. Саме тому їм дається така опція: повернутися і почати працювати на інтереси передусім української держави або, без образ, тоді, власне, припинити займати цю посаду і дати можливість комусь, хто готовий бути тут, нести відповідальність і всі ризики, і працювати далі з цими підприємствами. То як би логіка цього законопроекту.

КУБІВ С.І. Пане голово, а яка позиція Кабінету Міністрів і Міністерства економіки?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я можу сказати тільки про усну. Я не впевнений, чи є у нас офіційне заключення. Але з моїх розмов з Кудіним і зі Свириденко, вони підтримують.

КУБІВ С.І. А вони можуть дати заключення до винесення питання в зал, Кабінет Міністрів України?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, я попрошу.

КУБІВ С.І. Я що хочу сказати. Розумієте, є три ходи. Ясно, з точки зору розуміння, як до нас відноситься і в нас це реальна війна, агресор, гинуть люди, бомблять інфраструктуру, підприємства. Взяти Харків, знищено Маріуполь все інше і так далі. І нема ніяких заяв цих членів наглядових рад і самих наглядових рад, які повинні би робити і передбачити були певні ризики і певні речі ми могли зберегти, починаючи від заводів, включаючи заводи і військового призначення, і... *(Не чути)* і так далі. Значить, ми цих заяв не отримали.

Друге. Кабінет Міністрів ми наділили надзвичайними ситуаціями, надзвичайними повноваженнями в період воєнного стану згідно закону. Їхня зараз позиція є обов'язкова з точки зору, що закінчиться, рано чи пізно закінчиться війна і рано чи пізно ми вернемося до багатьох позицій і звернень до окремих країн. Наприклад, та сама Великобританія, та сама Польща, я буду говорити про хороші позитивні відносини, Литва і інші про підтримку даного блоку. І коли ми нині, те, що говорив Ярослав Руцишин, перекреслимо так однозначно, я би, може, не знаю, з точки зору розуміння, якщо би було заключення Кабінету Міністрів з повноваженими воєнного стану, воно б якось інакше проходило. Я говорю свою думку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степан Іванович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка, Ярослав Іванович.

РУЦИШИН Я.І. Мені можна, так? Шановні колеги, я хочу зачепити якраз, пане голову, ви сказали, що вони працюють на цивільних відносинах, хоча перед тим прозвучало, що вони отримують заробітну плату. Якщо вони отримують заробітну плату, це є КЗоТ. Тоді, коли людина тікала з країни, вона мала б звільнитися і в такий спосіб вона просто-напросто не приходить на роботу. Якщо цивільні відносини, то навіть тут краще, бо їх досить легко і швидко розірвати у зв'язку з можна згодою сторін або таке інше. Тобто в даному випадку ми знову ж таки... *(Не чути)* з кожним нерадивим, можна назвати так, або перестрашеним членом тої наглядової ради, хоча це таке саме є і в приватному бізнесі, це не тільки в державному, звичайно ж, воно відбувається, ми переносимо тоді, ми хочемо це зробити, системно відрегулювати в законодавстві індивідуальні відносини, відносини з людьми, які не виконують своїх посадових обов'язків, скажімо так.

Тому я вважаю, що все-таки цього не варто робити, але якщо вже навіть більшість буде голосувати, я би дуже настоював, щоб це було тільки в час воєнного стану.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ярослав Іванович.

МОВЧАН О.В. Пане голово, можна мені? Я також коротко додам. Значить, моя позиція по реформі наглядових рад, вона була там викладена в інших законопроектах. Я вважаю, що реформу корупційного управління треба робити системно, і є там рекомендації ОЕСД. І, на жаль, те, що було зроблено раніше, воно не повністю відповідає тим рекомендаціям. Тому, в принципі, корпоративне управління на державних підприємствах у нас зараз дискредитовано. І під час дискусій на комітеті ми згадуємо окремих персонажів, які, мабуть, там незаслужено отримують зарплату в наглядових радах.

Але при цьому я би запропонував... не відкидаю, я не відкидаю необхідності прийняття зараз змін, особливо під час воєнного стану. Я би просто запропонував зробити їх тимчасовими, наприклад, під час воєнного стану і протягом пів року після його завершення. Тобто що це нам дасть? Це нам дасть, нам, державі, яка сьогодні знаходиться в стані війни з Російською Федерацією, швидко взяти під контроль підприємства, які їй належать, під час воєнного стану, перебудувати їх на військові рейки і потім протягом пів року ми з вами як комітет, який відповідальний за питання реформи корупційного управління, ми би напрацювали і внесли системні вже зміни. Тобто це чудова можливість зараз зробити крок назад, щоб потім дати два кроки вперед, тобто зробити якісну реформу корупційного управління. Тому я би запропонував зробити тимчасово на період воєнного стану плюс шість місяців.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую, Олексій Васильович.

Дивіться, колеги, я розумію аргумент про цивільно-правові угоди, але я думаю, що, давайте відверто, ми не можемо ігнорувати той факт, що ті люди, які поїхали з країни, вони, на жаль, зловживають своїм правом і вони добровільно, і вони досі добровільно не написали заяву про вихід з цього договору. Навряд чи можна очікувати від них згоди на таке за згодою сторін. Тобто вочевидь їм важливіше далі перебувати на цій посаді, отримувати на ній певну заробітну платню, чим дати можливість зайняти це місце комусь, хто реально знаходиться тут на землі і може виконувати цю роботу не лише з якогось безпечного кабінету десь за кордоном. Це просто до того, що примусити їх за цивільно-правовим договором ми не можемо, і саме звідси впливає підхід щодо правового регулювання, законодавчого регулювання цієї ситуації.

Але у нас на зв'язку, колеги, Денис Кудін, перший заступник міністра економіки. Якраз дуже попросив би пана Дениса висловити свою позицію по цьому закону.

Пане Денис. Денис Ігорович, чуєте нас? Пане Денисе?

КУДІН Д.І. Мене чутно?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да-да, чути Денис Ігорович. Вітаю!

КУДІН Д.І. Добрий день, шановні колеги! Значить, ми підтримуємо зміну в режимі, скажімо, вимог до наглядових рад, оскільки так сталося, що особливо по великих підприємствах до наглядових рад була включена достатньо велика кількість іноземців. Наш моніторинг показує, що переважна більшість цих іноземців знаходиться поза межами України, не розуміє обстановку на місці і відповідно не може приймати рішення на користь держави як акціонера або на користь компанії в цілому, оскільки участь в режимі онлайн – це однозначно не те саме, що фізична участь і фізична присутність.

Крім того, періодично бувають питання прийняття рішень для службового користування, а це робити шляхом відеозапису або... не відеозапису, а онлайн участі технічно неможливо. Тому військовий час вимагає такого рішення, і ми його просимо підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Денис Ігорович, тут лунають пропозиції від членів комітету розповсюдити дію цього законопроекту саме на період дії воєнного стану і, можливо, там ще шести місяців після його закінчення. Наскільки ви вважаєте, що можна підтримати... *(Не чути)*

КУБІВ С.І. Маленьке доповнення. Денис, пане Денис, чому Міністерство економіки або Кабінет Міністрів України, маючи зараз майже всі повноваження, які потрібно прийняти, не розглянув даного питання і не призупинив певної речі згідно законодавства воєнного стану? Чому? Чому немає позиції Кабміну?

КУДІН Д.І. Степан Іванович, насправді ми ці законодавчі ініціативи, які зараз розглядаються, розглядали, фактично розробляли їх силами міністерства за кілька днів до війни. І, відверто скажу, очікували, що вони можуть бути прийняті навіть до введення воєнного стану. Але війна внесла свої корективи.

КУБІВ С.І. Але... *(Не чути)* війна вже четвертий тиждень, а Кабінет Міністрів після того збирався вже не декілька, а дуже багато разів. Я веду до того, що позиція Кабінету Міністрів повинна бути, люди, вона повинна бути. Ви маєте повноваження по закону такі, які приймаються рішення. В іншому випадку ми підставляємо в цілому комітет законодавчим актом, який був прийнятий до. Якщо би не було війни, оце було би зрозуміліше. Коли є війна і немає аргументів, законопроект, який прийнятий до воєнного стану чи до

процедури – це виникає питання. І мені здається, не з всіма партнерами заходу потрібно сьогодні робити. Я би робив по ходу... *(Не чути)*

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степан Іванович.

РУЩИШИН Я.І. Пане голово, можна питання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Ярослав Іванович.

РУЩИШИН Я.І. До пана Дениса також. Пане достойнику, скажіть, будь ласочка, а що не можна розірвати в індивідуальному порядку контракти з цими людьми, які не виконують своїх службових обов'язків, швидко це зробити? Я про наглядову раду, представників наглядових рад.

КУДІН Д.І. Тут ситуація така. У випадку, якщо наглядова рада взагалі припиняє своє існування і немає кворуму, то тоді функції наглядової ради тимчасово переходять до загальних зборів акціонерів. Для найбільших компаній це взагалі уряд. Але я відверто скажу, уряд сьогодні засідає двічі на день, вранці і ввечері, приймає рішення, але ці рішення все одно мають бути в рамках закону. Це от я до того, що сказав Степан Іванович.

Закон про воєнний стан має не так багато додаткових повноважень для уряду. Уряд подав свої пропозиції по розширенню, я сподіваюся, що народні депутати їх розглянуть.

Тепер, пане Ярославе, до вашого питання про розірвання. Значить, теоретично розірвати договір спробувати можна, але для того, щоб от саме в рамках воєнного часу люди були зобов'язані прибути очно на засідання, і треба зміни. Бо у нас же ж не скасований карантин і карантин якраз дозволяв в електронному режимі брати участь, голосувати і так далі. І отут у нас є конфліктуєча ситуація: карантин не скасований і зараз поки скасований не

буде, з одного боку, а з іншого боку, є спеціальні вимоги до наглядових рад. Саме тому є необхідність законодавчого врегулювання цієї ситуації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую, Денисе Анатолійовичу.

Колеги, ми можемо... Денис Ігорович, вибачаюсь.

ТАРУТА С.О. Можна ще раз?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да-да, будь ласка, пане Сергію.

ТАРУТА С.О. Я не розумію цю дискусію, де у нас по набагато важливішим законам немає дискусії, а навколо якихось там десяти людей, які точно нічого для країни не зробили, ми зараз таку дискусію... Я не знаю, Ярослав, кого ми любіємо? Якийсь... там Польща чи хтось образиться? Так це їх тільки посла любіювали і все. І ті, які давали гроші, їх країни не любіють. А якщо будуть любіювати, то нехай зараз любіють Маріуполь, який знищений, уже там 30-40 тисяч мертвих. А ми зараз думаємо про те, щоб, ой, як щоб їм незручно було. Треба приймати і закінчувати цей базар.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги...

МАГОМЕДОВ. Піддерживаю, Сергей Алексеевич.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, у мене пропозиція. Давайте тоді просто внесемо, значить, наступну редакцію закону в "Перехідні", що положення цього закону на період... Я вибачаюсь, зараз я знайду. Цей закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, і діє на період дії правового режиму воєнного стану та протягом 180 днів з дня відміни дії правового режиму воєнного стану. І таким чином як би можемо рухатись далі.

МАГОМЕДОВ. Дмитрий Андреевич, с вашего позволения, можно я проголосую "за" и буду ехать, потому что у меня совсем уже поджмает. Хорошо. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, підходить таке?

РУЩИЩИН. На час воєнного стану?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да-да, і 180 днів після його закінчення.

РУЩИЩИН. А чому 180? На менше що, не можна скоротити?

ТАРУТА С.О. Не можна, не можна. Я ...*(Не чути)* не потрібні. Ні один з них нічого не приніс в цю країну, тільки руйнують і лобіюють своїх керівників.

КУБІВ С.І. Колеги! Колеги, маючи певний досвід, я підтримую позицію: воєнний стан до 180 днів. Це правильно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

КУБІВ. Це компроміс.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, це нормальний компроміс, враховуючи, що в нас взагалі не було, тобто закон приймався на завжди. Я думаю, що це буде коректно, скажемо так, вийти з цієї позиції і зробити...

КУБІВ С.І. Є пропозиція голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, тоді за результатами обговорення пропоную ухвалити рішення внести проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо здійснення моніторингу потенційних загроз національній безпеці України у сфері економіки (реєстровий номер 7176) на розгляд Верховної Ради України. Рекомендувати включити його до порядку денного сесії Верховної Ради України та за результатами розгляду в першому читанні прийняти зазначений законопроект за основу та в цілому з техніко-юридичним опрацюванням з урахуванням таких пропозицій комітету.

Значить, пропозиція комітету. Пункт 2 розділу I (Вікторія Павлівна, якщо помиляюсь у розділі, виправте мене, будь ласка) викласти в наступній редакції. Цей закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, і діє на період дії правового режиму воєнного стану та протягом 90 днів з дня відміни дії правового режиму воєнного стану та протягом 180 днів з дня відміни дії правового режиму воєнного стану.

СКОРИК. Коллеги, а можно вопрос перед голосованием?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так.

СКОРИК. Закончилось военное положение, прошло 90 дней, эти члены этих набсоветов не вернулись. Почему мы должны как бы... Почему через 90 дней они не вернулись, почему им за это ничего не будет? Я просто хочу понять, почему военных стан и 90 дней? Я проголосую за все, что... как бы подчистую. Но просто я этого понять не могу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, у мене, в принципі, я повністю розумію і підтримую навіть вашу позицію, але ми виходимо просто з позиції компромісу. Ви ж розумієте, що те, що в залі ставиться, воно буде так чи інакше ...*(Не чути)* за умови наявності компромісу між фракціями. Тому для того, щоб як би

вийти принаймні з якоюсь відкритою дверью, я думаю, що варто піти на ... *(Не чути)*

ТАРУТА С.О. 180 днів, а не 90.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

КУБІВ С.І. 180

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, 180 днів.

ТАРУТА С.О. О'кей. Давайте приймати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ... *(Не чути)* та доступна відповідь, яку ми можемо надати.

Колеги, тоді ставлю на голосування. Секретаріат я прошу, якщо я правильно зазначив саму цифру, ще раз, мова йде про пункт 2 цього закону розділу I, він фактично там один єдиний. Цей закон набуває чинності з дня, наступного за днем його опублікування, і діє на період дії правового режиму воєнного стану та протягом 180 днів з дня відміни дії правового режиму воєнного стану. Прошу голосувати за таке рішення з урахуванням пропозиції в редакції комітету.

Хто – за, прошу колег проголосувати.

Значить, Буймістер є в нас?

Кисилевський – за, бачу.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кицак.

КИЦАК Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кубів.

КУБІВ С.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лічман, бачу, за.

Магомедов, бачу, за.

Марчук.

МАРЧУК І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мовчан.

МОВЧАН О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталуха – за.

Підласа є?

Приходько.

ПРИХОДЬКО Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руцишин.

РУЦИШИН Я.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скорик.

СКОРИК М.Л. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарута.

ТАРУТА С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І Шевченко не приєднався, да?

У нас 1 – утримався, решта – за. Колеги, дякую. Рішення прийнято.

І друге, останнє питання в порядку денному, це в нас проект Закону 7174. Ганна Василівна, будь ласка, вам слово тоді коротко просто про ... *(Не чути)* пропозиції.

ЛІЧМАН Г.В. Колеги, доброго дня. Дивіться, це дуже простий законопроект, він каже про те, що продовольчі магазини, аптеки та офіси поштового зв'язку не будуть сплачувати орендну плату, але тільки орендну плату, комірне та податки, вони сплачувати будуть.

Навіщо це потрібно? Це потрібно, щоб ми змогли зберегти ту мережу, яка є наразі. Бо зараз ці підприємства, які надають ці послуги, дійсно, в дуже складній ситуації і наразі, я би навіть сказала, деякі в преддефолтному стані. Тому пропонується допомогти зберегти мережу, щоб ті підприємства, котрі зараз у нас виробляють продукцію, мали можливість її реалізовувати, щоб наші покупці, наші цивільні мешканці мали можливість придбавати цю продукцію, а не бігати по містах в пошуках неї. І це навіть має якусь таку, знаєте, емоційну складову, бо коли закриваються магазини, в людей є певні панічні настрої. Але виходячи не з того, а з того, що наразі мережі, продовольчі мережі, аптечні мережі – це кровноносна система, через яку ліки та продукти харчування мають потрапляти до людей. Тому для цього цей законопроект, трошки дати подихати.

Ну, і ми таке робили вже з вами для непродовольчих магазинів, коли була епідемія COVID. Тобто це не нова така історія.

КУБІВ С.І. У мене є запитання. Ми говоримо є регіони, які знищені повністю, там повинен бути інший підхід ... *(Не чути)* Є регіони, які частково. Є регіони, які працюють з чергами в аптеки, ви розумієте, і так далі. Тут, Ганна Василівна, треба думати, щоб ми не зробили ту зрівнялівку, яка буде трішки... те, що сказав Сергій Тарута, що вона буде ... *(Не чути)*

ЛІЧМАН Г.В. Дуже згодна з цією позицією. Тому в нашому законопроекті прописана така історія, що цей законопроект, він поширюється тільки на адміністративно-територіальні одиниці за переліком, затвердженим розпорядженням Кабміну від 6 березня 22-го року № 204-р, це про затвердження переліку адміністративно-територіальних одиниць, на території яких надається допомога застрахованим особам в рамках Програми "єПідтримка". Тобто що Кабмін встановлює, на ті одиниці територіальні розповсюджується... Це не по всій Україні, це тільки там, де Кабмін це прийняв згідно цієї постанови.

КУБІВ С.І. Ще одне таке не запитання, а думка, яка виникає. Беремо ті регіони, де не впливає та позиція, яка сьогодні є. Ну, беремо той самий умовно Тернопіль, Франківськ чи Львів, чи Чернівці і так далі. Коли ми зачіпаємо приватний сектор, як воно регулюється? Я спеціально задаю це питання.

ЛІЧМАН Г.В. В повному об'ємі платиться орендна плата там. Ніхто нічого не скасовує.

КУБІВ С.І. Я ж кажу, я спеціально задаю це питання, щоб ми розумілися ...*(Не чути)*

ЛІЧМАН Г.В. Так, так. В повному об'ємі сплачується. Там ніяких пільг немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

КУБІВ С.І. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, є ще необхідність обговорювати, є в когось питання, пропозиції чи зауваження до цього проекту закону?

РУЩИШИН Я.І. Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є. Будь ласка, Ярослав Іванович.

РУЩИШИН Я.І. Дозвольте, так? Я, шановні колеги, я дуже, даруйте, я дуже розумію стан, в якому ми приймаємо рішення, я розумію, що мені тут у Львові дуже легше говорити ніж пану Сергію, який емоційно є дуже сильно обтяжний, я зрештою також емоційно обтяжний. Але це не говорить, що ми не повинні холодно подумати про це все. Отже, про цей законопроект кілька слів я би хотів сказати.

Об'єкти господарської діяльності є рівні перед державою і в даному випадку регулюється це все Господарським кодексом. Ми втручаємося в господарські відносини між двома суб'єктами господарювання державою і брутально займаємо одну зі сторін. Я хочу нагадати, що інша сторона не є негативом для держави, вона не шк...*(Не чути)* бо це не гральний бізнес, це не тютюн чи горілчані вироби і таке інше, це такий самий бізнес як і інші ...*(Не чути)* І Господарський кодекс якраз описує принципи, на яких мають будуватися оці господарські відносини. Серед них є рівний захист державою всіх суб'єктів господарювання, а друге – заборона втручатися у господарські

відносини держави. Оце дуже важливо, які принципи, які порушуються цим законопроектом, я би хотів, щоб ми це все усвідомили.

Наступне. Продаж згаданих товарів навіть в тих частинах, де війна є, не йде нижче собівартості, не йде з меншою маржею, не йде, навпаки, часом вона навіть буває набагато більше. Я згоден, що дуже психологічно важливо, щоб вони були ті суб'єкти, але вони не знижують ціни в роздроблених чи в регіонах, де ведеться військовий стан чи погана ситуація соціальна в загальному. Тобто вони не продають нижче рентабельності.

І потім наступне, хто визначатиме тих 60 відсотків або хто визначатиме тих... Завтра навіть ті, скажемо так, нерадиві, непорядні орендодавці скажуть, що в мене витрати, і цілком може бути можливо, витрати на утримання вищі в десять разів, ніж були до сьогодні на утримання цього, охорона пішла чи ще щось таке, тобто а в законопроекті написано, що покриваються витрати на утримання цього приміщення. Хто це визначатиме? Ми створюємо новий орган контролюючий. І найголовніше, чим цей закон, як на мене, перекреслюється. Війна – це є форс-мажор. В даному випадку, якщо орендар не може виконати своїх зобов'язань, бо війна, на нього не накладаються штрафні санкції у зв'язку з цим. Але зобов'язання залишається на післявоєнний період для того, щоб він це все відшкодував, і це можна буде зробити.

Отже, я вважаю прийняття цього закону недоцільним. Дякую.

ЛІЧМАН Г.В. Дуже дякую за ваш емоційний коментар. Дозвольте, будь ласка. Але я вам хочу навести приклад, а якщо ви, може, вам цікаво, вислати відео, як, наприклад, деякі мережеві магазини зараз працюють у Харкові і як водії цих мережевих магазинів в Харків возять харчі. І хочу вам навести також деякі в тому числі і відеоприкладі розграбованих магазинів, розбомблених магазинів. І скажу вам чесно, це ж, хоч вам і здається, що торгаші, вони завжди в прибутку бувають, але наразі це не так, це люди, які виконують дуже важливу соціальну місію – кормити людей, харчувати їх, а вони в дуже, я вам хочу сказати, складному становищі, і не в Тернополі зараз, і не у Львові, вибачте, а

на передовій годують людей. І що вони просять? Вони просять трошки подихати, щоб не вимивалися оборотні кошти, щоб закупити ту ж соціалку.

І ще раз, Ярослав Іванович, я хочу вам сказати, якщо ви не в курсі, то зараз діє дуже жорсткий моніторинг цін Кабміну на соціальні продукти обмежений, обмежена націнка до 10 відсотків. А цими 10 відсотками не покриєш нічого, це збиткова ситуація, коли наразі ритейлери торгують соціальною продукцією собі в збиток. Вибачте. Ви хочете нічого не приймати? Ну, добре. Зараз вже "Сільпо" закрило багато магазинів в трьох областях. Ви побачите це далі, мережі будуть закриватися.

СКОРИК М.Л. Коллеги, можна два слова?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Леонідович, можна на одну секундочку?

Коллеги, я просто хочу обозначити іншу грань цієї проблематики. Справді, "Сільпо" закрило тільки в Києві тимчасово 23 магазини. Значить, я просто хочу звернути вашу увагу на моральну і мотиваційну сторону цієї проблеми, тому що люди, які бачать, що закриваються і зачиняються продуктові магазини, миттєво деморалізуються. Це означає, що влада, українська влада, вона перестає тримати все під контролем. Це означає, що вона не здатна забезпечити подальшу нормальну роботу бізнесу. Тобто ми не мотивуємося, коли бачимо пусті полиці в магазинах, а тепер уявіть, що це будуть не пусті полиці, а зачинені магазини. Так це Київ, де все більш-менш нормально і, скажемо так, і під контролем. Це не Харків і тим паче не Маріуполь, і не Чернігів, і не Суми. *(Не чути)*... а це Київ.

СКОРИК. Коллеги, можна два слова?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка.

СКОРИК. Я хотел поддержать сво коллегу. Я подписал этот законопроект и считаю его очень правильным. На этой неделе, вот я общаюсь со своими земляками в Одессе, которые занимаются сдачей в аренду недвижимости. Большинство из них, практически все, и в Киеве, и в Одессе, отказались от арендной платы, и арендаторы платят только коммунальные платежи. Я считаю, что этот законопроект очень правильный, и я считаю, что в данной ситуации вмешательство... Да, с одной стороны это два независимых субъекта хозяйствования, но в данной ситуации я считаю, что законопроект очень правильный с социальной и с политической точки зрения. Подписал данный законопроект и считаю его правильным и своевременным.

Спасибо большое.

МОВЧАН О.В. Можна мені ще слово?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Олексій Васильович, будь ласка.

МОВЧАН О.В. Колеги, дивіться, у мене є, я розділяю тривоги Ярослава Івановича стосовно того, що ми втручаємося в стосунки двох суб'єктів господарювання, тим паче, що цей перелік, який визначений Кабміном, він же не стосується виключно ОТГ, в яких відбуваються бойові дії, він говорить про області, наприклад, Житомирська область, Київська область.

Давайте чесно, в Київській області в місті Вишгород погана ситуація, дуже погана, а в місті Біла Церква немає такої ситуації, тому... А ми їх по суті ставимо, орендарів та, орендарів і орендаторів, орендодавців, вибачте, в однакові умови. Тобто якби там було визначено чітко, якщо, можливо, у нас є зараз перелік такий, визначений Кабміном, де не тільки є підтримка, відбувається, але відбуваються і конкретно бойові дії, тоді зрозуміло, що там є гуманітарна катастрофа, там... або близиться гуманітарна катастрофа, треба щось робити, треба звільнити від сплати оренди або інших будь-яких платежів.

Але коли ми говоримо про міста, в яких все о'кей, і тут ми зараз забираємо у окремих суб'єктів господарювання...

ЛІЧМАН. Олексій, вибач, будь ласка, Київська – о'кей... *(Не чути)*

МОВЧАН О.В. Я не закінчив. Я зараз скажу конкретно про Київську область. Там в переліку є Київська область і Житомирська область, і також, і Волинська область. Ми всі міста, всіх орендодавців, які здають приміщення під супермаркети, аптеки і "Нову пошту", умовно, ми забираємо у них дохід від оренди. Я нагадаю, що це також люди, у яких також сім'ї, які також відіграють важливу роль в економіці, тобто ми вирішуємо за них. І плюс у всіх договорах оренди є такий пункт як форс-мажор. Тобто це ж нормально, велика кількість орендодавців зараз, правда, відмовляється від отримання оренди саме по цьому пункту. Тому я не впевнений, що саме таким чином правильно вирішувати.

Дякую.

РУЩИШИН Я.І. Дозвольте ще два слова.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Да, будь ласка.

РУЩИШИН Я.І. Шановні колеги, я ще раз хочу вибачитися за те, що я, можливо, граю вам на нервах, але я вважаю, що законопроекти мають прийматися беземоційно. Чому ми не говоримо про зняття обмеження націнки, наприклад... *(Не чути)* Чому ми не говоримо про залучення інструментів, якими ми підтримуємо бізнес стандартно, тобто безпроцентні позики для них, наприклад беззаставні, якщо обігові кошти вимиваються, або якісь дотації конкретним торговельним підприємствам, які працюють у визначених зруйнованих і так далі громадах. Чому ми про це не говоримо?

Але я хочу нагадати, що нам після перемоги нашої треба буде відбудувати країну і самі ми цього не зробимо. Нас не зрозуміють в світі, коли ми в такий спосіб будемо приймати рішення і втручатися в господарські відносини між двома суб'єктами господарювання. Тому я вважаю, я би попросив би охолонути трошечки і все-таки подумати над цим питанням. Краще, можливо, застосувати інші інструменти підтримки торговельної мережі.

Дякую.

ЛІЧМАН. Дуже вас підтримую, але... (*Не чути*) не існує. Вибачте, але Кабмін нічого не пропонує наразі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, я, якщо дозволите, просто хочу сказати вам от що. Я постійно спілкуюся з нашими іноземними колегами, я вам хочу сказати, Ярославе, що, на жаль, світ і так не розуміє те, що насправді відбувається в Україні. Вони досі живуть в якійсь своїй вигаданій реальності, яка не відповідає реальному стану речей тут в Україні. Їм здається, що це якийсь серіал, і вони не розуміють, що це вже стосується давно і їх, і це завжди їх стосувалося. Вони просто знаходяться в стані повного російською "отрицання", в тотальному стані отрицання. Мені дуже не хотілося б, щоб в такому стані знаходилися і ми в контексті економіки, тому що у нас не буде економіки, яка була з точки зору і конкурентності, з точки зору і прозорості, з точки зору і некорупційності, яка була до 24 лютого. Це треба зрозуміти. Це неприємно розуміти, але це треба зрозуміти. Оці всі речі, вони більше не існують, вони зникли, як і зникли стосунки господарських відносин двох суб'єктів господарювання. На сьогоднішній день держава є єдиним і ключовим гравцем в економіці і держава буде визначати, яким чином суб'єкти господарювання між собою взаємодіють. Це реалії війни і воєнної економіки. Ми постійно час від часу забуваємо про те, в якому реально середовищі ми знаходимося.

Просто от, наприклад, сьогодні почали захоплення міста Славутич, це Київська область. Там два магазини АТБ, там один магазин "Сільпо", там один магазин "Фора". У них до сьогоднішнього дня все було добре, мирно і відносно спокійно. З сьогоднішнього дня не буде працювати нічого. Ситуація змінилася за одну хвилину просто з рішення якоїсь частини приїхати і почати його обстрілювати, це місто. І таке буде траплятися регулярно, постійно, до того моменту, поки не закінчиться війна.

У нас, слава богу, як би, або на жаль, не та ситуація, яка була в 19-му році, коли воєнний стан вводився окремо вибірково на території певних регіонів, областей. В нас воєнний стан діє на території всієї країни. Тому і рішення такі, да, вони неприємні, незручні, вони протиінтуїтивні, але ми так само маємо усвідомити цю реальність і так само прийняти їх на території всієї країни, як би це важко не було.

Тому я дуже прошу вас абсолютно беземоційно теж просто зрозуміти і усвідомити, що ми живемо вже в іншій реальності по факту. Це вже не ті відносини, це не ринкові відносини. Ринкова економіка зникла з 24 лютого і вона не повернеться найближчими днями, на жаль.

ТАРУТА С.О. Я абсолютно підтримую тебе, тому що я постійно, скажемо так, всередині процесу і бачу як розвиваються в нас події. Хочу сказати, Олексій, що ні в одному місті Київської області за виключенням, може, якихось сіл, не спокійно. І туди може в любий момент прилетіти ракета, в любий момент. І це ніхто не знає, як сьогодні прилетіла теж он в торговий центр. І тому казати, що... *(Не чути)* у нас частину уже Житомирської області теж захоплено, а частину будуть обстрілювати ракетами, поки у них цього добра дуже багато. І тому сьогодні абсолютно вже змінилося. В Маріуполі спочатку вони почали обстрілювати всі підстанції, мобільні мережі і магазини великі, щоб люди не їли їжу. І тому вже не буде зараз ринкової економіки, про що ми кажемо?

Я от не розумію, коли вбивають зараз тисячі людей, а ми зараз тут полеміку кажемо відносно захищати якихось іноземців, які нічого не роблять для України. Тут вмирають десятки тисяч людей в Маріуполі, а всі нам тільки співчуття. Вони мусили вже давно закрити. 75 відсотків всіх грошей ідуть через два банки: "Сбербанк" і "Газпромбанк", і Європа нічого не зробила, не закрила SWIFT, не закрила нафту, газ не закрила, а вони рассуждают... *(Не чути)* Ми мусимо це сприймати. Уявіть, інша реальність, немає ринкової економіки і не скоро буде. Живемо... *(Не чути)*

МОВЧАН О.В. Можна я додам? До мене, Сергій Олексійович, звернувся...

ТАРУТА С.О. ... і то у Львові вже прилетіло.

МОВЧАН О.В. У нас кожне місто знаходиться під потенційним ударом, ракетним ударом, абсолютно будь-яке ОТГ, село і місто в країні. Але до чого тут орендодавці, я не розумію, і саме орендодавці ритейлерів. Чому ми тоді не говоримо про абсолютно всіх орендодавців? Тобто от якщо ви здаєте приміщення під мобільний зв'язок, хіба вони не менш важливі, ті, у кого розміщуються вишки Київстару чи МТС... *(Не чути)*

ТАРУТА С.О. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте по черзі, я вас прошу, давайте по черзі, не перебивайте, будь ласка.

МОВЧАН О.В. І з автозаправними станціями. Самі стратегічні продукти – АЗС або... *(Не чути)* Вони також сплачують оренду. От давайте у них заберемо теж, ті, хто орендують ці ємності і заправні станції, давайте їх теж звільнимо від орендної плати.

ТАРУТА С.О. Проїдь по Києву, подивися, що працює. Не працюють
...*(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, колеги, чекайте, чекайте. Сергій Олексійович, да. Тут, Олексій Васильович, питання полягає в чому. На сьогоднішній день населення користується трьома ключовими об'єктами торгівлі, назвемо це так, це супермаркети, це аптеки, які часто знаходяться в приміщенні супермаркетів, і це заправні станції.

Найбільше видатків на утримання персоналу, тому що потрібно забезпечити касирів, забезпечити охоронців, забезпечити прибиральників, забезпечити тих, хто виставляє товари на полки, несуть саме ритейлери. На заправних станціях, я не знаю, ви точно бачили, коли заправлялися, позвільняли майже всіх, там лишився один нещасний заправник і дві людини на касі максимум. Та сама історія стосується аптеки – одна людина на весь магазин, тому такі величезні черги. І ритейл на сьогоднішній день, це моє розуміння, можливо, Ганна Василівна виправить мене, це, напевно, ті, хто досі працевлаштовують найбільшу кількість людей в тих бізнесах, якими регулярно користуються громадяни України по всій країні, і саме звідки як би...

ЛІЧМАН Г.В. Так і є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...і йде така логіка. Тому про надання телефонних вишок, станцій, по факту люди не користуються цим фізично, персонально, не приходять і тому їм не потрібно сплачувати і нести додаткові видатки на утримання цих приміщень. Ми користуємося мобільним зв'язком, звісно, але в цих приміщеннях, де знаходиться ретрансляційне якесь обладнання, не сидить там сто людей кожен день, яким треба платити зарплату, яких треба утримувати, на відміну від ритейлу. В цьому як би і основна різниця.

ТАРУТА С.О. *(Не чути)* ...вже половину персоналу. Він тікає, тому що він боїться. Його стимулювати треба, більше платити зараз треба. Ми ж кажемо про забезпечення людей їжею, і це дуже важливо. Забудьте всі інші речі, про других ... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, Дмитро Давидович і будемо... Я бачу, що Колтунович щось хотів, да, і будемо переходити уже до визначення шляхом голосування.

Кисилевський, будь ласка.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Колеги, вітаю ще раз всіх. Моя думка полягає в тому, що питання функціонування торгових мереж – це не питання бізнесу, це питання того, де... Це питання забезпечення людей продуктами. Не треба до цього питання ставитись як до відносин суб'єктів господарювання. До цього питання треба ставитись як до можливості доставити гречку до людини чи картоплю, чи що вони купують. Я зараз в Дніпрі, тут більш-менш мирно, але коли позакривалися невеличкі магазинчики, то в Дніпрі була паніка. Слава богу, що великі мережі там працювали і працюють, і сподіваюсь, що так буде далі. Тому як би фактично у нас зараз спроможність держави забезпечити людей харчами, залежить не від держави, вона залежить від спроможності великих мереж організувати логістику. Тому якщо вони кажуть, що їм це допоможе, я думаю, що варто піти їм назустріч в цьому питанні. Я не думаю, що тут взагалі має бути привід для дискусії якоїсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колтунович, будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, пане голово.

Ну, я не щось хотів, я хотів, по-перше, короткий коментар і задати запитання по суті законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вибачаюсь, я ж без цього, перепрошую.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Добре, дивіться, пане голово, я на що хотів звернути увагу. Безумовно, я підтримаю даний проект закону, тому що вважаю, що це найменше, що ми сьогодні можемо дати в даному випадку.

Я зі свого боку як десь споживач певної послуги, я теж хотів звернутися із запитанням до автора законопроекту. Я знаходжусь у місті Києві, в напівблокадному, можна сказати, Солом'янському районі, тут мережі усі працюють, працюють усі супермаркети. Але те, що я чую від представників цих торговельних мереж, дефіцит кадровий і дефіцит продовольчий, який я сам бачив, чи монотовари, які жодним чином не задовольняють навіть мінімальні потреби споживачів у тих чи інших видах продукції. Це пов'язано, безумовно, те, про що вже казали колеги, з логістичними моментами, з від'їздами і відтоком кадрів фізично з міста Києва. Але я хотів у автора запитати, як ми можемо найближчим чином, якщо навіть не в рамках цього законопроекту, а й іншого, десь врегулювати це питання, яким чином підтримати. Тому що, відверто кажучи, воно ж теж, ми ж бачимо, що це нездорова далеко ситуація, коли ми могли би десь врегулювати це питання щодо забезпечення продовольством хоча би найбільше.

Бо я сьогодні був в АТБ, NOVUS, "Ультрамаркет", "Мегамаркет" вони від'єдналися, "Фора", чотири великі мережі і, в принципі, у них там всі однакові позиції, вони, м'яко кажучи, жодним чином не забезпечують потреби. І це громадяни, це те, що я чую особисто. І от мене в зв'язку з цим запитання, можливо, ми в наступному законопроекті якось зможемо це питання подолати для його врегулювання і для життєзабезпечення не тільки киян, а й інших міст. Я просто тут на місці знаходжуся і все це бачу.

Дякую. До пані Ганни.

ЛІЧМАН Г.В. Дуже дякую за ваше запитання, воно дійсно важливе. І я не хочу, колеги, тут вдаватися в якісь жахи, але ж ситуація дійсно дуже і дуже складна. Зараз об'єм коштів, які є у ритейла, він недостатній, щоб закуповувати весь необхідний, я б навіть сказала, мінімальний асортимент продукції, який би забезпечив українців.

Зараз є певні розробки Кабміну, який каже, ми вам можемо дати якісь кошти в кредит безкоштовно. Але ж в категорію бізнесу, який Кабмін бачить наразі, ритейл не входить. Вони пропонують якісь, на жаль, Дениса Кудіна немає з нами, він би додав інформацію, якісь там смішні кошти, якісь там десятки мільйонів гривень. Це для ритейлу, ну, нічого, ну, зовсім нічого, і це не допоможе нічому.

Але ж дивіться, зараз дійсно є питання, питання заробітної плати. Люди не хочуть працювати на ту заробітну плату, яка була до війни, вони кажуть, так, ми ризикуємо, будь ласка, давайте сплачувати більшу зарплатню. Водії не хочуть їхати там, де стріляють, вони кажуть, вибачте, ми ризикуємо життям, здоров'ям, будь ласка, сплачайте більше. Пальне коштує більше, дійсно. Наразі поламани ланцюжки постачальницькі дуже серйозно. Якщо це продукція імпортна, ми розуміємо, вона має сплачуватись по передплаті, бо ніхто в воюючу країну не поставить продукцію так, як постачалося раніше. Тому ми бачимо таку кризу, кризу постачальницько-логістичну, і вона буде, на жаль, така криза буде поглиблюватись.

І я запрошую у ключових ритейлерів через асоціацію профільну, ситуацію по залишках. Тобто ми розуміємо, що якщо залишки зменшуються, то це тренд дуже негативний. Залишки, плюс-мінус наразі вони стабільні. Але ситуація буде погіршуватись, бо кількість магазинів, що постраждали, вона збільшується і витрати ритейлерів збільшуються. І ми прийдемо, не хочу жахати, але ми прийдемо до того, що певні ритейлери не зможуть розплачуватись з постачальниками нашими, з виробниками нашими. Тобто це задіяний весь ланцюжок: виробник, логістика, магазин. І це все дуже важко дається, щоб воно хоч якось функціонувало наразі, дуже важко.

РУЩИШИН Я.І. То ж даймо їм грошей. Даймо їм грошей. Навіщо ми ламаємо ринкові відносини?

ЛІЧМАН Г.В. Вони зламані вже, немає таких відносин наразі, вибачте.

ТАРУТА С.О. *(Не чути)*... і все. Ярослав, забудь, нема вже ринкових умов і не буде ще довго.

РУЩИШИН Я.І. Пане Сергію, я займаюся відправкою гуманітарки на Харків зі Львова, ми відправляємо кожен цей, і я бачу, що якщо ми не втримаємо ринкові умови, то точно туди ніхто не повезе нічого. Тобто людям треба платити, ми платимо начальнику поїзда, щоб він взяв гуманітарку в свій цей.

ТАРУТА С.О. Ну, так це ж гуманітарка, при чому тут ринкові відносини?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, переходимо до голосування, бо ми можемо довго дискутувати, я так розумію, що у кожного як би своє сприйняття, це нормально.

ТАРУТА С.О. Ні, треба поїхати туди, де війна іде, і зрозуміло тоді буде. А так, ми зараз розмовляємо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я вас прошу, давайте будемо ставити на голосування обговорення цього законопроекту, я думаю, що ми годину йому присвятили в цих умовах, це й так дуже багато, при всій повазі до всіх. Дякую всім за участь в обговоренні.

Значить, ставлю на голосування пропозицію внести проект Закону України про внесення змін до "Прикінцевих та перехідних положень"

Цивільного кодексу України щодо особливостей справляння плати за користування нерухомим майном (його частиною) з метою забезпечення належного функціонування в умовах воєнного стану суб'єктів господарювання роздрібною торгівлі та операторів поштового зв'язку (реєстровий номер 7174) (від 18.03.2022 року) на розгляд Верховної Ради України та рекомендувати включити його до порядку денного сесії Верховної Ради України, та за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу і в цілому.

Ганно Василівно, ви ще просили з урахуванням пропозицій комітету, так?

ШЕСТОПАЛОВА В.П. Так, будь ласка, там є деякі юридичні, технічні корективи, якщо можна, зачитайте. Є у вас?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, добре, зараз.

Абзац перший пункту першого законопроекту викласти в такій редакції:

"Доповнити розділ "Прикінцеві та перехідні положення" Цивільного кодексу України ("Відомості Верховної Ради України" від 2003 року № 4044, стаття 356) новим пунктом 20 такого змісту:

Абзац третій пункту першого законопроекту, абзац другий нового пункту 18 розділу "Прикінцеві та перехідні положення" Цивільного кодексу України викласти в такій редакції:

Дія абзацу першого цього пункту поширюється винятково на плату за користування нерухомим майном і його частиною суб'єктами господарювання, які впродовж дії воєнного стану здійснювали на відповідних орендованих торговельних площах діяльність з реалізації населенню продуктів харчування, лікарських засобів, виробів медичного призначення, засобів гігієни або побутової хімії або операторами поштового зв'язку, які впродовж дії воєнного стану здійснювали на відповідних орендованих площах приймання, видачу, доставку відправлень на територію адміністративно-територіальних одиниць згідно з переліком, затвердженим Розпорядженням Кабінету Міністрів України

від 6 березня 2022 року № 204-р про затвердження переліку адміністративно-територіальних одиниць, на території яких надається допомога застрахованим особам в рамках Програми "єПідтримка", із наступними змінами та доповненнями".

ШЕСТОПАЛОВА В.П. З техніко-юридичним опрацюванням. Вибачте, будь ласка, з техніко-юридичним опрацюванням.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, все правильно, з техніко-юридичним опрацюванням, звісно. Дякую, Вікторія Павлівна, все правильно.

Колеги, прошу тоді голосувати. Хто – за?

Буймістер є, приєдналася?

Кисилевський, бачу, за.

Кицак.

КИЦАК Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кубів.

КУБІВ С.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лічман.

ЛІЧМАН Г.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Магомедов. Немає.

Марчук є? Ігор Петрович. Немає.

Мовчан.

МОВЧАН О.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталуха – за.

Підласа є?

Приходько.

ПРИХОДЬКО Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руцишин.

РУЦИШИН Я.І. Проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скорик.

СКОРИК М.Л. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тарута.

ТАРУТА С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шевченка немає.

9 – за, 2 – утримались. Дякую, колеги, рішення прийнято.

РУЦИШИН Я.І. Не утримався, один проти був.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачаюсь, Ярослав Іванович. Один – проти, один – утримався. Перепрошую.

Ми вичерпали порядок денний. Я думаю, колеги, що у нас завтра може бути ще один онлайн комітет, тому що зараз ведемо консультації з іншими фракціями стосовно розширення розуміння "резиденти" в контексті Закону про націоналізацію майна резидентів Російської Федерації. Як тільки буде фінальна редакція, яка буде узгоджена зі всіма фракціями, я одразу скину в чат.

Мені там ще з Власенком, до речі, треба переговорити, бо щось у нього якісь зауваження.

ТАРУТА С.О. Дивіться, там дуже багато, у росіян вони напряму не купували, вони купували активи через структури афілійовані, і вони дуже їх сховали, то нам тут треба якраз зробити так, щоб вони не сховалися від цього. Я особисто знаю, як вони, там Промінвест і все інше, як вони...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, ми вводимо категорію кінцевого бенефіціара і кінцевого бенефіціарного власника, для того щоб відслідкувати як би весь цей ланцюжок.

РУЩИШИН Я.І. Пане голово, якщо можна, ще?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Ярослав Іванович.

РУЩИШИН Я.І. Прошу пам'ятати, що нам тепер добиратися до Києва добу або навіть може більше, що в дорозі ми навряд чи зможемо взяти напевно, от таке.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, тому завтра фінальний день як би, коли може бути комітет, тому що потім всі будуть в дорозі.

ТАРУТА С.О. Скоріше за все, треба буде *(Не чути)*..., скоріше за все, що засідання буде перенесене.

ГОЛОВУЮЧА. Є така інформація, так.

КУБІВ С.І. В мене є прохання, Дмитро, до вас як до голови комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Степан Іванович.

КУБІВ С.І. Враховуючи, що зараз іде посівна і вона повинна йти максимально, Міністерство економіки має випустити багато документів в період складної посівної, я їх не бачу. Я би попросив вас просто звернути увагу, що вони разом із іншими міністерствами, АПК і так далі, повинні терміново внести ті зміни.

Я говорю про те, що нині не потрібен нам ріпак на експорт, сьогодні нам не потрібні багато експортних позицій, нам треба забезпечити тими продукціями, які будуть вирішувати питання життєдіяльності кожної людини, тут в Україні, бо експорт трошки експортом, а питання проблеми з харчами, вибачте, я сьогодні бачив.

І я би попросив вас дати занепокоєння, і уряд повинен дати комплексну програму вичерпну по даному блоку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степан Іванович.

Колеги, ще пропозиція, значить враховуючи, що скоріше за все 36 годин в Києві і області буде комендантська година введена сьогодні, і я думаю, що в інших областях так само, там, де ведуться бойові дії, є пропозиція завтра на 11:00 ранку просто зібратися комітетом без проведення засідання, а подискутувати щодо наших спільних дій і ідей по взагалі ситуації в економіці і способів поліпшення економічного становища, скажемо так.

У всіх буде можливість на 11:00, чи у більшості принаймні? Давайте тоді в чаті попередньо на 11:00, а якщо буде щось змінюватись, я просто до того, що скоріше за все вже завтра ніхто на вулицю виходити не буде і переміщення буде обмежено у багатьох місцях.

КУБІВ С.І. Це буде засідання комітету чи це така нарада?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, це нарада буде, Степане Івановичу. А якщо буде засідання, я проінформую.

КУБІВ С.І. Пане голово, я потім зроблю вам дзвінок, якщо можна, я хотів би два слова.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, дякую. Бережіть себе. Всім спокійного дня сьогодні. Всього найкращого.